

отъ всичко това трептеніе излиза *гласъ* както излиза и кога ся растрептять струны-ты на гуслѣ или въздухътъ у свиркѣ.

*Полнота-та* на гласа ихтеніе-то му иде на спротивъ корубж-тѣ, бѣлый дробъ, гръклана и изобщо на спротивъ цѣлж-тѣ тржбѣ, изъ кої-то той минува. *Якостъ-та* на гласа, при еднакви други обстоятелства е толкова по-голѣма, колко-то сѫ по-голѣмы трептенія-та на връви-ты, а пакъ трептеніе-то быва толкова по-голѣмо, колко-то е по-силна въздушна-та струна, что излиза на вѣнъ. *Чистота-та* пакъ и *звѣнливостъ-та* на гласа глядать най-много на състояніе-то на ципицж-тѣ, коя-то повличя ларинкса. И връви-ты и здрави-ты зѣби не малко помагать на звѣнливостъ-тѣ на гласа и на чисто-то изговаряніе.

Хрѣщили-ти на гръклана, повече-то сѫ споени съ пржгаво повлѣкло, та и цѣвки-ты заедно съ цѣлній гръкланъ могжть да ся распушать и свиватъ; то стаза колчимъ мышцы-ты гы потеглять или хрѣщалы-ты гы стиснжть. Отъ распушаніе-то и свиваніе-то на цѣвки-ты, както и отъ обтяганіе-то и отъ отпущаніе-то на връви-ты излиза повече-то промѣна на гласа. Напр. колко-то ся по-изопнѣты и по-кѣсы връви-ты толкова по-высокъ ще е гласъ-тѣ; на жены и па дѣтца-та гласове-ти сѫ по-тѣнки и по-высоки, зачто-то у тѣхъ гръкланъ-тѣ быва по-тѣснъ и връви-ты му по-кѣсы. А пакъ колко-то сѫ по-широкы цѣвки-ты и по-распустены и по-длѣги връви-ты, толкова е и по-дебелъ и по-низъкъ гласъ-тѣ. Бѫдѣть ли връви-ты безъ мѣрж напяты, то гласъ-тѣ ще е гръздавъ, непѣленъ, ще кряска; бѫдѣть ли пакъ малко напяты, то гласъ-тѣ ще бѫде нѣясенъ. Гръкланъ съ цѣвкѣ по-широкѣ отъ  $\frac{1}{10}$  отъ прѣстъ, не ще може да искарва гласъ.

Харный гласъ трѣбува да е чистъ, звѣнливъ, и